

Výroční zpráva

o. s. Darmoděj

2008

o. s. DARMODĚJ

Vážení,

předem, než se začnete do naší třetí výroční zprávy, chtěl bych na úvod poděkovat všem těm, kteří se na projektech Darmoděj o.s. spolupodíleli a spolupodílí.

V první řadě zejména soukromím firmám, nadacím a donátorům a to nejen státním , krajským ,městským ale také obecním. Díky finanční podpoře, kterou přidělili tyto instituce, mohla organizace Darmoděj opět poskytovat péči svým klientům a pokud hodnotím rok 2008 musím říci, že bez omezení v poskytování péče. Bohužel se toto podařilo jen za velkého úsilí jednotlivých pracovních týmů na jednotlivých střediscích. Tito pověřeni pracovníci do poslední chvíle nevěděli, zda se podaří služby udržet bez omezení poskytované péče a svou profesionalitou a osobním přístupem to nakonec zvládli zajistit. Jedná se zejména o hospodaření s finančními prostředky a plánování finančních rozpočtů bez jediné garance na začátku roku, kdy by se mělo správně plánovat.Finanční prostředky na provozy přicházeli v průběhu celého roku a stejně tak se vyvíjela i situace až do posledních dní kalendářního roku 2008.Nejistota ve financování, namáhavé čerpání z dotačních titulů napříč státním aparátem má bohužel vliv na stabilitu týmu a udržitelnost kvalifikovaných pracovníků.

Darmoděj začal působit v odlehlé oblasti Jeseníků, kdy se teprve za provozu a s velkým úsilím místní komunity daří vytvářet podmínky pro fungování NNO v sociální oblasti.Na Jesenicku chybí takové možnosti a zdroje, které mají pro své fungování v jiných částech republiky již řadu let.Přesto došlo k dalšímu rozvoji služeb, k vytvoření nových pracovních míst a podařilo se stabilitou a odborným růstem poskytnout služby více klientům než v letech předešlých .

Ještě jednou

Děkujeme za naše klienty za vaší pomoc

Za Darmoděj o.s.

Josef Vondrka

ředitel sociálních a protidrogových služeb

Historie organizace a současnost

Občanské sdružení Darmoděj vzniklo 14.3.2006 registrací u ministerstva vnitra a už v dubnu téhož roku zahájilo omezený provoz kontaktního centra pro uživatele omamných a psychotropních látek. Tato naše první protidrogová služba **K-centrum** nese stejný název jako občanské sdružení - Darmoděj. Naše první protidrogová služba na území Jesenicka vznikla vlastně v návaznosti na prováděné preventivní besedy, které zpočátku realizovalo jen několik nadšenců. Besedy prováděné po celém území Jesenicka odhalily dlouhodobě neřešený problém sociálně patologických jevů u mládeže. Všem realizátorům besed bylo jasné, že je to jen vrcholek ledovce, který ukryvá daleko větší problém sociálně patologických jevů na Jesenicku.

Na základě mediální kampaně „Jesenicko nová drogová bašta?“, která nezávisle na našich aktivitách proběhla na Jesenicku na podzim v roce 2006, se naše nově vznikající občanské sdružení přihlásilo (na tiskové konferenci realizované městským úřadem Jeseník) s nabídkou podílet se na řešení tohoto závažného problému. Tento akt považujeme za základ veřejného závazku, který uzavřel za nově vznikající organizaci Josef Vondrka jako spoluzakladatel Darmoděj o.s.. Situace v uzavřené lokalitě Jesenicka však ukazuje na daleko větší sociální problém, který vyžaduje komplexní řešení a působení na širší cílovou skupinu obyvatel, nejen poskytování harm reduction služeb uživatelům návykových látek. Naznačený komplexní systém řešení sociálně patologických jevů je nyní zanesen v komunitním plánu Jesenicka, schváleném v současné době již 20 obcemi a městy regionu. Potřeba komplexního řešení drogových služeb je zakomponována v **krajském strategickém protidrogovém plánu**.

Po boku kontaktního centra vzniká v roce 2007 nízkoprahové zařízení pro děti a mládež 4.Lístek, postupně dochází k přípravě programu Následné péče DC Restart, který svůj provoz zahajuje v roce 2008 a v červnu otvírá pro své klienty první byt se třemi lůžky. Už na podzim roku 2008 je lůžek 6 a ty jsou zaplněna prvními klienty. Díky velkému počtu klientů v provozu k-centrum dochází v roce 2008 ke vzniku samostatného terénního programu, který je však poskytován s malým finančním pokrytím a to díky tomu že vznikl mimo hlavní dotační období. Terénní program Babylon začíná profesionálně fungovat v roce 2009, kdy je již plně finančně podpořen z hlavních dotačních zdrojů. V roce 2009 se podařilo zajistit tým pro program primární prevence a tento zahajuje činnost v květnu 2009. Rozšíření péče pro klienty a profesionalizace služeb je hlavním posláním organizace. Organizace Darmoděj zároveň aktivně napomáhá vzniku nových NNO služeb a to i v odlehklých lokalitách jakými jsou například Zlaté Hory. Jedná se zejména o počáteční spolupráci a rozjezd nové služby NZDM Cool v plotě, realizovaném občanským sdružením Naděje Zlaté Hory. Pro efektivní spolupráci NNO v sociální oblasti Darmoděj o.s. iniciuje vznik sekce NOSSJ – neziskové organizace sociálních služeb Jesenicka, která je odbornou sekcí při UNO-OK. Darmoděj o.s. zároveň aktivně pracuje v jednotlivých pracovních komisích a to v rámci komunitního plánování sociálních služeb Olomoucký kraj a město Jeseník. Zároveň je aktivním členem Vládní agentury

pro sociální začleňování v romských lokalitách. Plánovanými aktivitami organizace Darmoděj o.s. pro nadcházející období jsou : příprava a realizace projektu- Terénní sociální práce s národnostními menšinami zaměřené na návykové látky , příprava projektu a realizace - podporované zaměstnávání s možností vybudování chráněných dílen pro klienty služeb Darmoděj o.s., dále pak příprava projektu a realizace Občanské poradny v Jeseníku .

Na začátku nebylo nic jen myšlenka pomáhat .Nyní využívá služeb Darmoděj o.s. ve všech programech více jak 500 klientů .Výsledkem práce jsou právě úspěchy našich klientů, kteří se rozhodli změnit svou životní situaci a dokázali se mnohdy ze dna stát zas lidmi bez područí patologických jevů.

„Pomáháme potřebným“

Cíle naší práce

Cílem činnosti sdružení je poskytovat kvalitní služby v oblasti prevence a léčby drogových závislostí, pomáhat lidem v tíživé životní situaci týkající se problémů s návykovými látkami a sociálně patologických jevů u mládeže a působit tak, aby tento problém vůbec nevznikal. Rozvíjet spolupráci v lokálních komunitách zaměřenou na zvládnutí drogového problému. Pomáhat při výchově zdravého životního stylu. Chránit společnost a veřejné zdraví před možnými negativními důsledky zneužívání návykových látek a sociálně patologických jevů a poskytovat úplné a pravdivé informace z drogové oblasti a z oblasti sociálně patologických jevů u mládeže .

Vývoj programu v roce 2008

Kontaktní centrum **Káčko**

Cílová skupina

Uživatelé návykových látek starší 15 let (včetně příležitostných uživatelů); klienti s diagnózami „škodlivé užívání“ nebo „závislost na nealkoholových drogách“; klienti bez sociálního zázemí (squateři a bezdomovci); rodiny, blízcí příbuzní a sociální okolí uživatelů drog; uživatelé drog ve výkonu trestu; problémoví a rizikovní uživatelé drog; abstinující uživatelé drog, kteří se začleňují do běžného občanského života.

Cíle programu

Cílem služeb, které zařízení poskytuje, je navázání kontaktu s co největším počtem uživatelů drog; redukce zdravotních rizik spojených s životním stylem klientů; vytvoření vzájemné důvěry mezi klientem a pracovníkem a postupné odstraňování překážek, které uživatelům drog brání vyhledat odbornou pomoc při řešení zdravotních a sociálních problémů; posilování motivace klientů k bezpečnějšímu užívání drog; psychická a sociální stabilizace klienta; pomoc při osvojení asertivních postojů a vzorců chování směřujících k odmítání drog; postupné vedení klienta k odpovědnosti za vlastní život (zvýšení motivace klientů k užší terapeutické práci směrem k abstinenci); zvyšování informovanosti rodičů, pedagogů a široké veřejnosti, směřující ke změně společenských postojů a norem v oblasti zneužívání návykových látek; poskytovat reference na další navazující péči; redukce trestné činnosti a adaptace klientů na zařazení do majoritní společnosti.

Nabízené služby

- Navazování prvních kontaktů
- Krizová intervence
- Odborná sociální práce
- Odborné poradenské služby
- Výměnný program jehel a stříkaček
- Monitorování drogové scény
- Motivační trénink
- Poradenství pro rodiče
- Zprostředkování detoxu a léčby
- Informační servis o drogové problematice
- Terénní program
- Program primární prevence
- Hygienický a potravinový servis
- Možnost výkonu obecně prospěšných prací
- Internetové poradenství
- Telefonní poradenství
- Kontaktní práce
- Základní zdravotní ošetření
- Práce s rodinou

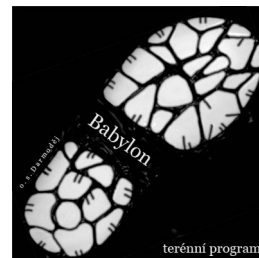
Komentář

Služba k-centra funguje od roku 2006 a profesionálně od roku 2007 a zaznamenala jasné strukturování a profilování mezi klienty kterým je nabízena. Klientela dochází do služeb standardně a nedochází k výkyvům a ani odlivům klientů. Oproti roku 2007 došlo k poklesu výměny injekčních setů a to zejména díky zahájení omezeného provozu TP viz výkony TP. Jasně strukturovanou a využívanou službu postupně využívá více klientů a delegovaných klientů do léčebných zařízení také přibývá a to zejména díky dlouhodobosti poskytované péče a profesionálnímu týmu odborníků. V nadcházejících letech dojde také k větší informovanosti veřejnosti o nabízených službách k-centra.

Využívanost nabízených služeb kontaktního centra v roce 2008

Služba	Počet osob, které danou službu využily		Počet výkonů ¹⁾ (v jednotkách uvedených v pravém sloupci)		
	2007	2008	2007	2008	
Kontakt s uživateli drog	152	171	2177	2923	Počet kontaktů ²⁾
– z toho prvních kontaktů	69	59	76	60	Počet kontaktů
Výměnný program	75	86	670	784	Počet výměn ³⁾
– vydané injekční jehly	x x x	x x x	19964	17816	Počet
Hygienický servis	65	34	386	164	Počet využití sprchy, pračky
Potravinový servis	121	118	1637	1888	Počet
Zdravotní ošetření	30	23	61	57	Počet ošetření
Individuální poradenství	62	63	320	255	Počet sezení/délka trvání jednoho
Skupinové poradenství	-	4	-	6	Počet skupin/délka trvání jedné
Krizová intervence	35	31	79	41	Počet intervencí
Reference do K-center	-	-	-	-	Počet referencí
Reference do léčby	15	10	21	12	Počet referencí
Reference do programů substituce	-	-	-	-	Počet referencí
Asistenční služba	-	10	-	16	Počet intervencí
Testy HIV	15	7	15	7	Počet provedených testů
Testy HCV	-	-	-	-	Počet provedených testů
Testy HBV	-	-	-	-	Počet provedených testů
Těhotenské testy	2	7	2	9	Počet provedených testů
Testy na přítomnost drog	3	6	5	14	Počet provedených testů
Intervence po telefonu, internetu	x x x	x x x	6	46	Počet intervencí
První pomoc	-	-	-	-	Počet intervencí
Jiné (podle potřeby uveďte další typy služ)	-	-	-	-	

Terénní program **Babylon**

Cíle projektu

Lidé dlouhodobě drogově závislí potřebují k udržení změny životního stylu a vztahu k drogám intenzivní strukturovaný program, který jim pomáhá k integraci do společnosti. Tato služba komplexně navazuje na systém poskytovaných sociálních služeb na území Jesenicka pro tuto cílovou skupinu. Je realizována na celém území okresu Jeseník a to dle finančního pokrytí služby terénní program Babylon .

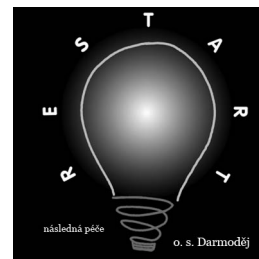
Komentář

Terénní program Babylon vzniká v měsíci květnu jako samostatná sociální služba a to registrací u krajského úřadu Olomouckého kraje. V prvních měsících je služba realizována doplňkově při k-centru Darmoděj . Pro velké počty klientů není schopný tým k-centra v roce 2008 už za klienty vyjíždět do terénu a proto došlo k registraci nové sociální služby a k postupnému vytváření nového týmu. Služba vznikla mimo hlavní dotační řízení a v roce 2008 je finančně podpořena jen z dotačního řízení Olomouckého kraje a to částkou nepřesahující 100 tis. Proto výkony této nejmladší sociální služby jsou tak malé v prvních měsících provozu . V roce 2009 je již standardně podpořena z hlavních dotačních titulů a realizuje svou činnost v plném rozsahu .

Využívanost nabízených služeb terénního programu v roce 2008

Služba	Počet osob, které danou službu využily		Počet výkonů ¹⁾ (v jednotkách uvedených v pravém sloupci)		
	2007	2008	2007	2008	
Kontakt s uživateli drog		90		246	Počet kontaktů ²⁾
– z toho prvních kontaktů		-		-	Počet kontaktů
Výměnný program		15		38	Počet výměn ³⁾
– vydané injekční jehly	x x x	x x x		2084	Počet
Hygienický servis		-		-	Počet využití sprchy, pračky
Potravinový servis		-		-	Počet
Zdravotní ošetření		-		-	Počet ošetření
Individuální poradenství		5		13	Počet sezení/délka trvání jednoho
Skupinové poradenství		-		-	Počet skupin/délka trvání jedné
Krizová intervence		7		11	Počet intervencí
Reference do K-center		-		3	Počet referencí
Reference do léčby		-		1	Počet referencí
Reference do programů substituce		-		-	Počet referencí
Asistenční služba		-		-	Počet intervencí
Testy HIV		-		-	Počet provedených testů
Testy HCV		-		-	Počet provedených testů
Testy HBV		-		-	Počet provedených testů
Těhotenské testy		-		-	Počet provedených testů
Testy na přítomnost drog		-		-	Počet provedených testů
Intervence po telefonu, internetu	x x x	x x x		4	Počet intervencí
První pomoc		-		-	Počet intervencí
Jiné (podle potřeby uveďte další typy služ)		-		-	

Následná péče **DC Restart**

Cíle projektu

Cílem ambulantního doléčovacího programu je zdravotní, psychická a sociální stabilizace klienta a podpora klienta při integraci do běžného života většinové společnosti.

Konkrétně se jedná o:

- podporu udržení změny životního stylu, chování, kterou klient uskutečnil v předcházející léčbě
- osvojování dovedností a znalostí pro každodenní život
- řešení vztahových a rodinných problémů
- řešení otázek spojených s bydlením, se zaměstnáním – pracovním uplatněním;
- samotné přijetí sociální normy

Sekundárním cílem programu je:

- vytváření hodnotového systému
- zmírňování nerovností, včetně nerovného přístupu ke službám, vzdělání, zaměstnání atd.
- nezávislost na rodině

Komentář

Služba následné péče vzniká v roce 2008 a to na základě získání dotačního příspěvku z MPSV a následně z dotačního příspěvku Olomouckého kraje. Začátek poskytování péče lze stanovit s prvním klientem, který nastoupil do programu a to v měsíci květnu. Aby mohl první klient nastoupit do programu, muselo dojít k vybudování zázemí programu a to dle stanovených norem zákonných a standardů kvality pro jednotlivé typy služeb. Zejména došlo k získání prostor pro DC Restart a prvního bytu, a také došlo k vytvoření metodiky a hlavně k vytvoření týmu lidí, kteří jsou schopni daný typ vysoce náročného programu poskytovat. O správnosti a kvalitě poskytované péče hovoří fakt, že služba prošla certifikačním řízením RVKPP. Tedy od první chvíle v poskytování péče je kladen důraz na kvalitu a profesionalitu poskytované péče pro klienty programu. Tedy uváděná data jsou za období celého roku, avšak neodráží práci celého programu a to proto, že první klienti nastupovali až v měsíci květnu a červnu. Doléčovací program Restart Jeseník, jako nová služba v systému služeb, získává klienty postupně a to zejména proto, že není tak známá jako jiné služby fungující řadu let. Přesto její potenciál je právě v umístění programu v horském prostředí Jeseníků, kdy přicházející nebo žádající klienti o doléčování v žádostech uvádějí: „Ve velkých městech, jako člověk závislý selhávám. Mám zájem se sebou něco dělat, protože Jeseník není pro mě ohrožující“.

POČET A STRUKTURA VŠECH KLIENTŮ	Muži	Ženy	Celkem
DOLÉČOVACÍ PROGRAMY	12	1	13
z toho noví	12	1	13
MOTIVAČNÍ PROGRAM = přípravná fáze klienta		1	1
z toho noví		1	1
PODPŮRNÝ PROGRAM			0
z toho noví			0
PROGRAM PRO RODIČE, PARTNERY A JINÉ BLÍZKÉ			0
z toho noví			0
CELKOVÝ POČET KLIENTŮ	12	2	14
z toho noví	12	2	14

DOLÉČOVACÍ PROGRAMY	Počet výkonů	Počet kontaktů	z toho ADP
Ranní skupina	62	105	0
Skupina týdenního hodnocení	16	37	1
Domovská skupina	16	29	0
Psychoterapeutická skupina	11	33	0
Skupina Zvládání života	12	20	0
Skupina prevence relapsu	17	36	4
Volnočasové aktivity - Klubík	13	20	1
Individuální poradenství (garantský pohovor)	54	54	2
Sociální práce (sociálně-právní poradenství)	26	26	0
Krizová intervence (KI)	11	11	2
Toxikologické a alko testy	14	14	2
Jiné (např.informační servis klientovi, asistence klientovi)	23	23	2

MOTIVAČNÍ PROGRAM	Počet výkonů	Počet kontaktů
Motivační kontakt, motivační psychoterapie	16	16

PODPŮRNÝ PROGRAM	Počet výkonů	Počet kontaktů
Podpůrný kontakt	0	0

PROGRAM PRO RODIČE, PARTNERY A JINÉ BLÍZKÉ	Počet výkonů	Počet kontaktů
Individuální poradenství pro rodiče, partnery a jiné blízké	0	0
Poradenství pro rodinu včetně přítomného uživatele (rodinné poradenství)	0	0
Skupina pro rodiče, partnery a jiné blízké	0	0

TELEFONICKÉ/ELEKTRONICKÉ SLUŽBY	Počet výkonů	Počet kontaktů
Krizová intervence po telefonu a internetu	0	0
Telefonická, písemná a internetová intervence (poradenství, informace)	19	19

TÉMATICKÁ SKUPINA V TK/PL	Počet výkonů	Počet kontaktů
Tematická skupina v TK/PL (PL Bílá Voda, PL Opava - odd.Horní Holčovice)	4	4

CELKEM VÝKONŮ A KONTAKTŮ VE VŠECH PROGRAMECH	314	447
---	------------	------------

BYDLENÍ V DC RESTART

Celková kapacita lůžek (průměr)	4,5	Pozn: 06/09/2008 3 lůžka;10-12/2008 6 lůžek
Celková kapacita v lůžkodnech*	810	Pozn: pobytová služba od 06/2008
Počet bydlících klientů	9	
Celkový počet lůžkodnů všech klientů	463	
Průměr lůžkodnů na klienta	103	
Využití kapacity bydlení v %	57%	

*Celková měsíční kapacita lůžek (6 lůžek x 30 dní)

*Průměr lůžkodnů na klienta = celkový počet lůžkodnů/počet všech klientů

*pozn. ADP = ambulantní doléčovací program

Přehled statistických údajů v roce 2008

Celkový počet klientů	243
Z toho 6 – 15 let	78
Z toho 15 – 26 let	165

Počet kontaktovaných osob	500
Průměrný věk klienta	17

Cílová skupina

Děti a mládež od 6 do 26 let věku. Převážně děti ze sociálně slabších rodin, děti potencionálně vystavené domácímu násilí, děti ohrožené sociálním vyloučením /národnostním menšinám/; děti, jejichž rodiny se ocitly v nepříznivé životní situaci a děti ohrožené užíváním návykových látek či ti, kteří se v takto rizikovém prostředí pohybují. Mládež, žijící v regionu s vysokou dlouhodobou nezaměstnaností, ohroženou z důvodu špatných pracovních příležitostí negativními důsledky nezaměstnanosti jako patologické hráčství, zneužívání návykových látek, páchaní trestné činnosti apod.

Projekt 4. lístek si bere za cíl minimalizovat sociálně patologické jevy u mládeže, jako je užívání návykových látek, extremismus, šikana nebo kriminalita formou:

- Prevence rizikového chování mládeže
- Pomoci a podpory při řešení obtížných životních situací
- Poskytováním informací o trestně – právních následcích rizikového chování
- Podpory při začleňování do kolektivu
- Podpory při smysluplném trávení volného času
- Podpory rozvoje jednotlivce, jeho schopností a dovedností

Nabízené služby

Mladším klientům jsou nabízeny tyto služby: bezpečné prostředí s možností smysluplného trávení volného času; program volnočasových aktivit; pobyty na celodenních či víkendových akcích; pomoc s domácími úkoly; pomoc při řešení šikany, krizí v rodině. Nabízíme také podporu a pomoc se začleněním do kolektivů klientům z etnických menšin.

Starším klientů poskytujeme možnost trávení volného času v bezpečném prostředí, sociální poradenství a v případě zájmu případovou sociální práci (individuální sociální plánování, doprovod na úřady, pomoc s hledáním vhodné školy či zaměstnání apod.). V případě potřeby pomoc s řešením šikany či krizí v rodině. Vhodnou formou poskytujeme dostatek informací o problematice drogové závislosti, gamblerství apod. K službám pro tyto klienty dále patří delegování klienta do specializovaného zařízení, sjednání schůzky s pracovníky a doprovod do specializovaného zařízení v případě zájmu.

Finanční rozvaha

Výnosy	
Tržby s prodeje (služeb)	25 000
MPSV ČR	1 515 000
MZ	35 086
Úřad vlády ČR RVKPP	470 000
Město Jeseník	90 000
Město Javorník	5 000
Obec Mikulovice	10 000
Město Zlaté Hory	25 000
Olomoucký kraj	490 000
Dary	22 000
Celkem	2 687 086

Náklady	
Spotřeba materiálu	239 000
Služby	555 000
Osobní náklady celkem	1 829 000
Daně a poplatky	1 000
Ostatní náklady	26 000
Odpisy	96 000
Celkem	2 743 000

Provozní dotace služeb	
K-centrum Darmoděj	1 103 290
NZDM 4.lístek	831 546
TP Babylon	70 000
DC Restart	708 193

Sponzoři a donátoři

Všem děkujeme za pomoc a podporu

o. s. Darmoděj

Sídlo organizace

DUKELSKÁ 982/26
JESENÍK
79001

Předseda o.s. Darmoděj – Josef Vondrka

www.darmodej.cz

Tel:731 840 189

Číslo registrace MV- VS/1-1/163 535/06-R

IČO:270 27 864 DIČ: CZ 270 27 864

o. s. DARMODĚJ